

Z. Karvalics László

KIFELE A ZÓNÁBÓL

WORLD PRESS PHOTO

2022-10-19 | PRÓZA, WORLD PRESS PHOTO

Ahol egy összetöporódó településen van, és ki is nyit a hentesbolt, ott az emberek felkelnek, felöltöznek, belenéznek a tükörbe és vásárolni indulnak, hogy süssenek és egyenek.

Élnek. Átélnek. Felélnek. Túlélnek. Remélnek. De vajon álmodnak és terveznek-e még?

Hiszen a folyamat egy ponton túl visszafordíthatatlan, a mindennapi élet szövete valójában szétfeszlett már, valami végleg megszakadt. Sebesen közeleg a perc, amikor a hús kereskedelméből már nem lehet megélni, túlsúlyos gazdája az ócska bódét is bedeszkázza majd, hogy elköltözzön, ha van hová. S akkor ezt a fatákolmányt is bekebelezheti a visszakúszó zombi-dzsungel, ahogy az egykori aranybánya gödreit.

Már ha marad addigra valami az őserdőből, és nem irtották ki országnyi foltokban, hogy utat építsenek az Amazonason át. Akkor vajon hová és meddig kell szaladni a pusztulás elől? Hol őrződik meg a rend és az értelem, Brazíliában és a világon?

néma vágyakozás

A magukra maradt négy lábúak még nem tudják, hogy elveszett otthonuk, családjuk és tálkájuk után hamarosan kirakati hús és csont se lesz, amire nyálat csorgathatnának. Hiába rostokolnak türelmesen, hogy eljőjön az idejük. Az ugyanis soha nem jön el. Így esélyeső ténfergésükben van valami hátborzongatóan fenyegető is, mert néma vágyakozásuk a minden és a semmi határán inkább a végítélet hírnökeivé, és nem az évtízredezredes szövetség-üzenet újrateremtőjévé teszi őket. A társulásnak, legalábbis számukra, vége. Ha szerencsénk van, adatik nekik kis idő megtapasztalni, milyen ember nélkül élni egy civilizáció előtti vad világban. Ezért is borzongató megtudni, hogy a haldokló települést épp Altamirának hívják, akárcsak az őskori barlangrajzairól ismert spanyolországi helyet, az egyik életfészket, ahonnan a Homo Sapiens nagy kalandja elindult.

Ki-ki választhat, milyen járulékos értelmezési lehetőségeket erőltet még Lalo de Almeida képére. Az apokalipszis csontfagyasztó zenéjét hallja-e a távolból erősödni, miközben a Háború, a Járvány és az Éhínség allegóriái baljóslatúan köröznék a mindjárt elvesző utolsó hídfőállás körül, vagy Tarkovszkij Stalkerének fekete kutyája jut inkább az eszébe – aki nemcsak egy nevenincs kultúra hírmondó kacatjait ellepő patak vizét zavarja fel, hanem az embert követve kitrappol a Zónából is, hogy kapjon egy kis tejecskét, mielőtt rettenetes fáradságtól és kozmikus csalódástól letaglózott új gazdája odazuhanna mellé a padlóra, aludni.

Bárhogy is. Lesz másnap, lesz valamilyen ébredés.

kép | Lalo de Almeida, Brazília, a *Folha de São Paulo*/Panos Pictures számára

Az amazóniai esőerdőt óriási veszély fenyegeti, mivel Jair Bolsonaro elnök környezetvédelmi szempontból hátrányos politikája nyomán egyre nagyobb lendületet kap az erdőirtás, a bányászat, az infrastrukturális fejlesztés és a természeti erőforrások kiaknázása. 2019 óta tíz éve nem tapasztalt módon felgyorsult a brazil Amazónia pusztulása. A terület kiszigerelése nemcsak a biológiailag rendkívül gazdag ökoszisztémára van pusztító hatással, hanem számos társadalmi következménnyel is jár, különösen az őslakos közösségekre, amelyek kénytelenek környezetük és életmódjuk jelentős romlásával szembesülni.

Kóbor kutyák bámulják a hentesboltban lógó húst Vila da Ressacában, ahol korábban aranybányászattal foglalkoztak, de mára szinte teljesen elnéptelenedett. Brazília, Pará állam, Altamira, 2013. szeptember 2.

WORLD PRESS PHOTO 2022 kiállítás

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM

1088 Budapest Múzeum krt. 14-16.

2022. szeptember 23. – október 30.